

Oponentský posudek

Předložená bakalářská práce Pavlína Zlevské se věnuje tématu estetické operace prsou jako způsobu estetizace těla. Pro tento typ studentské závěrečné práce považuji tematické vymezení za vhodné, relevantní, s potenciálem zajímavých, psychologické poznání obohacujících, zjištění. Definovaná problematika je aktuální, v českém prostředí doposud reflektovaná spíše v medicínských kruzích, ačkoli téma nese jistě četné multidisciplinární konsekvence.

Studentka zvolila tradiční strukturu práce, rozdělení na teoretickou a empirickou část. V teoretické části se věnuje tématu těla a tělesného sebepojetí, tělesné atraktivitě, vlivům, které působí na tělesnou spokojenost. Po těchto kapitolkách nás autorka seznamuje se stručným exkurzem do estetické chirurgie prsou. V závěru teoretické části jsou předneseny některé psychologické charakteristiky žen podstupujících estetické operace. Jednotlivě zvolená témata na sebe logicky navazují, mají odůvodněnou relevanci. Logiku a plynulost argumentace považuji za přiměřenou vytyčeným cílům práce.

K teoretické části mám několik následujících připomínek:

U práce relativně malého rozsahu, což se samozřejmě od bakalářské práce očekává, autorka zvolila velmi členité rozdělení (např. jen na str. 27 použila 4 podkapitoly, přičemž takto „bohaté“ členění není výjimkou). Text proto působí poněkud encyklopedicky, číslování kapitol a podkapitol vnímám jako nepřehledné. Autorce bych doporučila kvantitativní redukci okruhů.

Navíc ne vždy název kapitoly zcela odpovídá jejímu obsahu. Např. v kapitole 2.4. *Historie zkoumání tělesného vzhledu* autorka uvádí pouze jednoho autora, který se tématem zkoumání těla začal zabývat ve 20. letech 20. století. Následný či předchozí vývoj již zcela chybí a autorka se věnuje spíše sociálním determinantám problematiky.

Domnívám se, že práce trpí nedostatečně kritickým a komparačním přístupem autorky k jednotlivým teoretickým koncepcím, které v práci cituje. Např. v kapitole 2.3. *Definice krásy těla podle plastického chirurga* bych uvítala i další definice krásy např. dle některých filozofických či estetických zdrojů. Nadto jsem na tomto místě očekávala zmínku o koncepci U. Eca, ale toto očekávání nebylo splněno. Navíc vidím problém i ve formálním zpracování – v použité literatuře jsou sice evidovány dvě monografie Eca, ale v celé práci na ně není odkaz.

Připomínky mám také k práci s literaturou. Jako stěžejní publikaci, kterou autorka taktéž hojně cituje, vnímám práci S. Groganové. Pro zkvalitnění citlivosti při práci s literaturou bych však ocenila více primárních citací. Studentka mohla být také pozornější v uvedení citované literatury v seznamu použité literatury. Mnozí citovaní autoři se v závěru práce, v kapitole 6. *Použitá literatura* vůbec neobjevují. (např. Jacksonová (1992), Garner (1997), Buss (1989), Mazur (1986), Richinová (1991), Widerman a Pryor (1997), Irvingová (1990), Heinberg, Thomson (1995), Davis (1994), Crerand (2009), Vinerová (1997), Nejedlý (bez datace)). Jiní autoři jsou naopak v seznamu použité literatury uvedeni, ačkoli v textu na jejich

práce nelze odkazy nalézt (již zmíněný Eco, dále pak Hartl, Hartlová (2000), Patočka (1995), Strauss, Corbinová (1999), Vandenbos (2006)).

Empirická část se věnuje především obsahové analýze rozhovorů se 7mi informátorkami, jež podstoupily estetickou operaci prsou. Autorka se snažila odpovědět na otázku, jaké jsou motivy vedoucí u žen k podstoupení estetické operace prsou a jakým způsobem podstoupená operace vede ke kvalitativním změnám v jejich sebepojetí. Z metodologického hlediska autorka zvolila kvalitativní formu zpracovávání získaných dat (formou semistrukturovaného rozhovoru), ačkoli se v textu bohužel o zdůvodnění metodologického přístupu explicitně nevyjadřuje.

Autorka se rozhodla rozhovory rozdělit do tří základních chronologických oblastí – před operací, doba během operace, po operaci. Následná obsahová analýza mapuje, jak dlouhá byla doba rozhodování se pro operaci, jsou definovány 4 skupiny faktorů, které ovlivnily rozhodnutí žen podstoupit estetickou operaci prsou (intrapsychické, interpersonální, informační a medicínské a ekonomické). Text plynule navazuje zajímavými zjištěními, jaké kamuflážní techniky informátorky používaly, aby odvedly pozornost okolí od svých prsou.

Následuje deskripce časového úseku během samotné operace, kde se studentka soustředila především na hledání styčných bodů přístupu lékaře k pacientce, samotného průběhu operace a možných komplikací, zpětné vazby okolí a rovněž prvními dojmy z výsledku operace. V závěrečné části obsahové analýzy se dozvídáme hodnocení a percepci situace informátorek po operaci, líčenou tedy již s jistou dávkou odstupu a reflexe.

Empirická část obsahuje mnohá zajímavá data, autorka postupuje logicky, návazně. Pro přehlednější prezentaci výsledků by mohla autorka využít místo líčení počtu informátorek, které se setkaly s určitou kategorií, (např. informovanost od lékaře, reakce partnera, apod.) přehledné tabulky. Část Diskuze by jistě obohatila širší diskuze a propojenost s literárními zdroji uvedenými v teoretické části. Místo přehledu oblastí estetické chirurgie bych v příloze uvítala okruhy polostrukturovaného rozhovoru.

Po stylistické stránce nemám větších výhrad, jazykově je na dobré úrovni, rozsahem přiměřená. Studentka však měla věnovat důslednější pozornosti konečné korektuře textu. Práce obsahuje mnoho chyb v diakritice, zejména pak ukončení vět tečkou. Také z grafického hlediska by bylo přehlednější začínat další část práce na nové stránce (empirická část, diskuze).

I přes výše uvedené připomínky doporučuji bakalářskou práci Pavlíně Zlevské k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou velmi dobře.

V Praze dne 30.5 2010

PhDr. Pavla Skasková